

Confi(n)ats a la comèdia.

Cicle de cinema de comèdia espanyola en línia.

— Connecteu, mireu i divertiu-vos —

Del 9 al 17 de maig, 22 hores.

Conf(n)ats a la comèdia.

Cicle de cinema de comèdia espanyola en línia.

— Connecteu, mireu i divertiu-vos —

Del 9 al 17 de maig, 22 hores.

Així definia Sigmund Freud l'humor: una visió desdramatitzada del món. Potser és aquest un moment crucial per a portar-lo a la pràctica i meravellar-se novament amb el cinema. A més d'un li passarà aquests dies que, quan aguaita per la seua preciosa finestra, al·lucina amb aquests personatges que tenen conflictes però no reparen en una cosa essencial: que caminen lliurement sense guants ni màscares. La comèdia ha servit moltes vegades per a assenyalar que ens donem excessiva importància, i ens obstinem a ignorar que no som res i estem de pas. El cinema ens ho recorda cada vegada que redueix els seus actors i els emmarca en un plànol general. Mentre aquest dura, ací estem posant, com a formigues. La gaudisques o no, la vida sempre ens supera, és una cosa preciosa que s'escorre com l'arena en els dits. I ens posem ridículs, som carn de comèdia, cada vegada que no apreciem el seu valor incalculable.

En aquest sentit, des del Centre del Carme Cultura Contemporània aspirem amb aquest cicle a oferir una selecció curiosa de balons d'oxigen. Obres que per a nosaltres multipliquen el seu valor perquè tenen el suport i la col·laboració dels seus autors, sense els quals no es podria haver fet aquest projecte. Gràcies a tots ells us podrem brindar una pausa, i celebrar així una bella desconexió mentre recuperem una sèrie de títols de la nostra comèdia sovint oblidats o absents de les graelles habituals de programació. Esteu tots convidats. Així que connecteu, mireu i divertiu-vos.

Dissabte 9 de maig, 22 h

Corazón solitario

Corazón solitario (1973). Dirigida i produïda per Francesc Betriu. Productor executiu: Salvador Balcells. Ajudants de direcció: José María Gutiérrez i Miguel Àngel Rivas. Guió: Francesc Betriu, José Luis García Sánchez i Manuel Gutiérrez Aragón. Música: Carmelo A. Bernaola. Fotografia: José Luis Alcaine. Montatge: Pablo G. del Amo i Renée Lichtig (no acreditada). Direcció artística: Elisa Ruiz. Vestuari: Carmen de la Casa. Amb La Polaca, Jacques Dufilho, Máximo Valverde, Queta Claver, Luis Ciges, Manuel Alexandre, José Franco, Juan José Otegui, Àngel Álvarez, María Isbert, Armando Calvo i Antonio Gamero. 96 min.

Potser és l'òpera prima de Francesc Betriu la que millor retrata aquesta Espanya tardana dels infortunis, que es mantenia grisenca a principis dels anys 70. Per més que Antoñito, l'accidentat protagonista, diga a Rocío que té una ment oberta, reconeixem en ell la clàssica víctima d'un país profundament catòlic i militar, terra plena de plor i pandereta, de puters i de castos, bous, flamenc i orquestres de gràcia antiga. Tant Rocío com Antoñito són producte d'aqueixa Espanya que potencia una

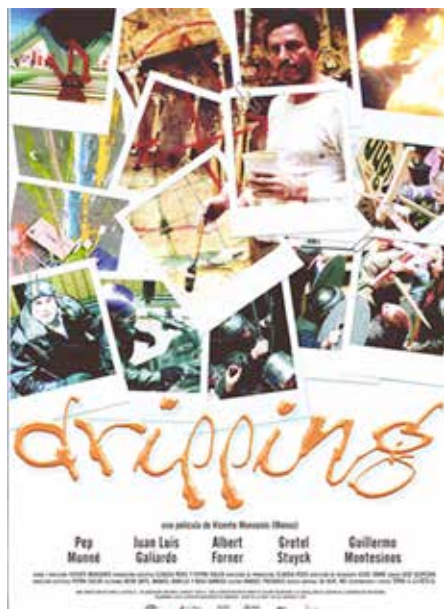
cultura del sacrifici, on les alegries es paguen, la joventut i bellesa perillan, s'explota la virtut i es condemna la falta d'honra. Amb aquest panorama com a marc, no és estrany que no quede canya dreta.

En aquesta peça mestra de l'humor negre, Francesc Betriu dinamita el model de comèdia luxuriosa de l'època, marcat per una profunda frustració sexual, i l'arrossega fins al mateix desenllaç de *El último cuplé*. Però hi ha un altre diàleg també interessant, el que el vincula casualment amb la pel·lícula que Berlanga realitzarà un any després. Tant *Tamaño natural* com *Corazón solitario* comparteixen la mateixa imatge de comiat, aquest plànol general icònic del suïcida que situa els seus protagonistes masculins a la part alta d'un pont. I hem d'afegir que, en els dos casos, serveix per a anunciar un renaixement (recordem *París-Tombuctú*), que l'espectador intueix molt diferent.

V.O. en castellà amb subtítols en francès.

Diumenge 10 de maig, 22 h

Dripping

Dripping (2003). Director: Vicent Monsonís. Productora: Terra a la vista, SL. Productors executius: Vicent Monsonís, Claudia Peris & Pepón Sigler. Guió: Vicent Monsonís. Música: Antonio J. Albertos. Fotografia: Jesús Sorní. Montatge: Cristian Font i Vicent Monsonís. Direcció artística: Pepón Sigler. Autora dels quadres: Uxua Castelló. Amb Pep Munné, Albert Forner, Enric Benavent, Cristina Fenollar, Juan Luis Galiardo, Gretel Stuyck, Guillermo Montesinos, Domingo Chinchilla, Uxúa Castelló. 100 min.

Dripping se serveix de la comèdia per a desemascarar les bambolines de l'art. Per damunt d'aquesta aura romàntica que envolta els artistes, les exposicions i museus, desfilen per les seues imatges tot un circ d'influencers, casaments per interès, èxits prefabricats, especuladors d'art i d'un altre beautiful people. L'humor que imprimeix Vicent Monsonís recorda per moments el cinema de Blake Edwards (tota la seqüència de l'atrancament té ressons de *La pantera rosa*) i, sobretot, les buddy movies americanes, aquelles on una parella distorsionadora es veu embolicada en una cadena de situacions complicades.

En aquest sentit, destaquen els diàlegs entre Sento (Pep Munné), artista turmentat i marginal, i Domingo (Albert Forner), divertit filòsof conceptual que acaricia el gest artístic sense transcendir la teoria, és a dir, sense tocar un pinzell. Quan la pel·lícula es va presentar en la Mostra del Mediterrani, el gran Juan Luis Galiardo, que tan bon partit va traure a la seua maduresa, la va definir molt bé com una "pel·lícula àcrata", per aquesta mirada sense prejudicis que no es talla, no interromp el seu to de crític fins i tot quan transcorre en llocs emblemàtics de València o es creua amb els poders públics.

V.O. en valencià.

Dimarts 12 de maig, 22 h

Carlos contra el mundo

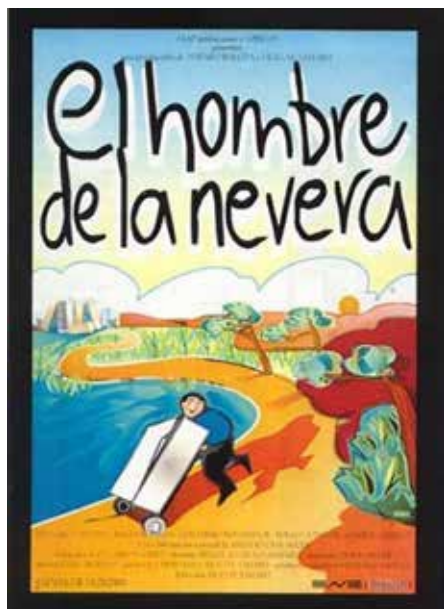
Carlos contra el mundo (2002).
Dirigida i escrita per Chiqui Carabante. Productora: Jaleo Films i Letra M producciones. Producida per: Álvaro Alonso i Antonio Lobo. Fotografia: Alfonso Parra. So: Jorge Marín i Daniel de Zayas. Música: Lucio Godoy i Julián Villagrán. Montatge: Ángel Hernández Zoido. Direcció artística: Gonzalo Narbona. Decorats: Salvador Carabante. Amb Julián Villagrán, Victoria Mora, Juanma Lara, Silvia Rey, Manolo Solo, Práxedes Nieto, Agustín Maraver, Aixa Villagrán, Miguel Guardiola, Fanny de Castro, Mariano Peña, Carlos Doctor, Mati Flores i Antonio Dechent. 91 min.

No hi ha recurs narratiu més cruel que l'èl·lipsi. Sobretot si, com a Chiqui Carabante, se li ocorre que el temps cinematogràfic fa un salt terrible, i deixa que els seus personatges es topen de cara amb la maduresa. El drama de Carlos és que és l'únic conscient de tot això, el que més pateix aquesta pèrdua, totes aquestes imatges que no existeixen en la pel·lícula. Només ell valora aqueixa adolescència que va desaparèixer per art de Mèliès, en un sol parpelleig. I per això manté la seua vertadera identitat: la de ser un heroi de Peter Pan, un somiador

de còmics i un virtuós ballari de la música tecno. Tot exceptuant consentir i acceptar la seua condemna: reemplaçar el pare de família. Probablement, si Carlos fora un personatge assenyat seriem testimonis del drama miserable d'un tipus que va consentir i va acceptar la càrrega que li van imposar. Però no, en lloc d'això, aquest film agosarat proposa un recorregut molt menys sòlid i més sorprenent: el del tipus que va enganyar a tots menys a ell mateix. Només llavors, quan entenem que no hi ha paradís perdut, la càmera retrocedirà i reprendrà un gest d'antany, i estendrà un pont amb el principi. I, cal dir, que gràcies a aquesta pirueta audaç, difícilment hi haja una pel·lícula espanyola que haja mirat tan de prop els ulls de la infància.

Dimecres 13 de maig, 22 h

El hombre de la nevera

El hombre de la nevera (1993).
Director: Vicente Tamarit Rius. Productora: Clap Producciones, SA. Producció: Vicente Tamarit & Amparo Boluda. Guió: Guy Meredith, Vicente Tamarit Rius, Cristòfol Martí Adell, Honorio Rancaño, Eduardo Zamanillo y Kike Pastor, basat en un relat de Cristòfol Martí Adell. Música: Enric Murillo. So: José Mendieta. Fotografia: Juan Carlos Gómez. Montatge: Miguel Ángel Santamaría. Amb Francisco Algora, Alicia Hermida, Guillermo Montesinos, Rosana Pastor, Joaquín Climent, Asunción Balaguer, Pepe Yepes, Ximo Vidal, Pepe Gil, Carlos Montoliu, Enric Benavent, Tina Sáinz. 94 min.

Molt abans que fora un tema candent, El hombre de la nevera va denunciar la desvalorització de les zones rurals i aquesta agressiva expropiació de terres a canvi d'indemnitzacions miserables. Aquesta pel·lícula mostra sense embuts mesures severes d'un ajuntament que anima a un èxode cap a les urbs, i això, amb el temps, va contribuir a un problema de moda: la gentrificació. El relat de Cristòfol Martí Adell podia ser un drama sobre la depreciació de la vida rural i l'atemptat ecològic que

comporta, però Vicente Tamarit li afegí un to de comèdia en reunir i confrontar la gent de camp amb la de ciutat, mentre furga en el problema gravíssim de tot un patrimoni rural que continua perillant.

Dijous 14 de maig, 22 h

Un millón de amigos

Un millón de amigos (2007). Dirigida, produïda, fotografiada i muntada per Fernando Merinero. Productora: Vendaval Producciones. Guió: Javier Jurdao i Fernando Merinero. So: David Rodríguez. Amb Javier Jurdao, Sandra Gómez, José Antonio Montano, Monica Pedreira, Eva Moline Ranspott, Carlos Lorido, Jaime Losa Romay, Janet Prado, Luz Pérez, Jorge Segura, Manuel Tallafé, Fernando Villena, Cristina Zapata, Marisa Zapata, Mayca Lombam i Miguel Esteban. 83 min.

Es pot viure sense diners, al marge sistema? Javier Jurdao va haver de trobar una resposta quan va entrar en fallida, una vegada finalitzada la seua època de bonança: aquella en què va ser un habitual del programa de Pepe Navarro, o va fer un cameo en Torrente... si s'haguera creuat amb Tarzan, segurament li hauria dit que no es preocupara, que una persona sempre pot viure mentre isca el sol, hi haja mar i terra, i que els fruits d'aquest món estan a l'abast de tots per més que els privatitzen. Però Jurdao és menys radical i decideix demanar ajuda als seus nombrosos amics. Tampoc anava a demanar molt: un sostre, un sofà, un plat de menjar, un lavabo... A canvi de tot

això, s'ofereix com a bufó i et conta els seus innumbrables i fascinants històries.

De la mateixa manera que aquest amable rodamon ens recorda que es pot viure sense quasi res, Fernando Merinero reduceix el seu equip tècnic fins al límit possible, i aconsegueix potser un cinema més viu, més coherent amb el que ha retratat. Despulla la imatge de floritures, moviments cridaners o grans plans. Li basta només el tremolor i l'enorme simpatia que pot generar un ésser humà com Javier Jurdao, d'una llibertat i morro extraordinaris, molt alié a les servituds del món modern.

Divendres 15 de maig, 22 h

Una piraña en el bidé

Una piraña en el bidé (1996). Directors: Carlos Pastor. Productora: Audiovisuales Llop, SA & Nisa Producciones. Producció: Manuel Calvo, Carlos Orengo i José Trullenque. Guió: Nicolás Muñoz i Carlos Pastor. Música: Enric Murillo. So: Albert Manera. Fotografia: Carles Gusi. Montatge: Amat Carreras. Vestuari: Maribel Monleón i Maribel Peydró. Disenyador gràfic: Javier Mariscal. Amb Tito Valverde, Silvia Munt, Enrique San Francisco, Irene Montalà, Claudia Molina, Reinaldo Cruz, Ata Gomis, Benjamín Seva, Carla Balbastre, Vivi Alba. 95 min.

Algú va dir, molt encertadament, que la realitat consistia a trobar la persona que estimes en braços d'una altra. Alejo, el protagonista, rep aquest assot de la realitat. I tot seguit, refugiat en la intimitat de la nit, tecleja en el seu ordinador: "Desperta de la vida emmascarada". Està molt clar que metafòricament parla d'aquell instant trist en què el vel ha caigut i sembla que ja no hi ha esperança, però la frase ressona ara com una crida a la revolta.

No és difícil adonar-se que en aquesta comèdia quasi tots estan confinats,

condemnat a moure's en espais comunicants. Per obra i gràcia del muntatge, els pisos, la universitat, la casa de camp, el bar o l'hotel, se succeeixen com si foren annexos. No hi ha plànols mediadors, cap imatge de desplaçament. Els directors han reduït l'oxigen a la mínima expressió, no per a exhibir el seu modern disseny d'interiors, que ho fan, sinó per a destacar aqueixa intimitat amenaçada, que respira amb la mateixa dificultat que una piranya en un bidet. Una frase que pronuncia Ignacio (Quique San Francisco), personatge que rebutja el somni de formar una família i, per això mateix, l'únic al qual veurem conduir un cotxe o pilotar un avió.

Dissabte 16 de maig, 22 h

El muerto y ser feliz

El muerto y ser feliz (2012). Director: Javier Rebollo. Productores: Eddie Saeta, SA, Lolita Films, Icónica, SA, Utópica Cine, Noodles Production, Cinéimage 6, Oasis, Picnic Producciones & Nunchaku. Produïda per: Lola Mayo, Damián París, Verónica Cura, José Nolla, Luis Miñarro, Julien Naveau, Jérôme Vidal i Alex Zito. Guió: Lola Mayo, Javier Rebollo i Salvador Roselli. Cancions: *Noches árticas*, de Nacho Vegas, *La lechuza*, interpretada por Valeria Alonso, *¡Ay, pena, penita, pena*, interpretada per José Sacristán. *La pucha con el hombre* de Cuti Carabajal, *cabalga, Camborio, cabalga*, de Javier i Miguel Ángel Rebollo. Edició de so: Pelayo Gutiérrez. Fotografia: Santiago Racaj. Montatge: Ángel Hernández Zoido. Vestuari: Marisa Urruti i Cecilia Casares. Ajudant de direcció: Luis Bértolo. Direcció artística: Miguel Ángel Rebollo. Amb José Sacristán, Roxana Blanco, Valeria Alonso, Jorge Jellinek, Vicky Peña, Fermí Reisach, Paula Viel i les veus de Javier Rebollo i Lola Mayo. 92 min.

En *El muerto y ser feliz* tot és i no és. Javier Rebollo ens va brindar una road movie sense trajecte, un western

sense bales, un thriller sense víctimes, un musical sense quasi cançons, una aventura èpica que cavalca sense cavalls, un drama sorprenent i, per descomptat, sense llàgrimes, que ens fa riure. I és que el cineasta en cap moment va voler fer una pel·lícula sinó més d'una, acariciar l'essència del mite prescindint de floritures i lleis, i transcendir la lògica cinematogràfica essencial: aqueixa que uneix la imatge amb el so. O com José Luis Losa va descriure en una crítica memorable: *El muerto y ser feliz* és un univers verge nascut en temps i camp hostils, ja ho sabem tots, per a l'art prísti. És el territori que Javier Rebollo decapita amb la seua mirada i el seu coratge per a retornar-nos la creença en la capacitat del cinema per a inaugurar, encara hui, espais infinits per a les elegies on no hi ha una altra retòrica que la de la veritat.

Diumenge 17 de maig, 22 h

Todo el tiempo del mundo

Todo el tiempo del mundo (2014). Dirigida per Jose Antonio Quirós. Productora: El Nacedón Films. Cap de producció: Aida Gaitero. Ajudant de direcció: Samu Fuentes. Guió: Alicia Luna i Jose Antonio Quirós. So: Antonio de Benito. Fotografia: Tito Peralta. Montatge: Martín Eller i Xavi Fortino. Direcció artística: Miriam González del Castillo. Amb Fran Sariego (Fran Grullós), Fulgencio Argüelles (psicòleg), María García Rosso (sexòloga), Silvia Carbajal (violinista), Pilar Bartardés (Pilar), Mikaela Berejnic (xica de la moto), Natalia Díaz (representant), Edna Fontana (portera), Manuel González (taxista), Miguelo García (empresari), Daniel Barrio (torero), Asun Cayarga (infermera), Mino Bardio (cap de sacs). 90 min.

És un error de càlcul pensar que el cinema són les pel·lícules. Superat el segle de vida, el fenomen cinematogràfic esdevingué un ens amb vida pròpia, un fenomen que continuarà bategant més enllà de tindre públic. Per això, no és estrany que s'acumulen les obres secretes, aquestes que quasi ningú ha vist, de les quals cap crític parla, condemnades no tant per la seua petüesa sinó per la dictadura de la distribució d'aquest país.

Però no importa, com el seu propi títol indica, tenen *Tot el temps del món* per a canviar el seu destí i descobrir-les. Però, què ens ofereix concretament aquesta obra?, perquè el món ha canviat molt des que els seus dos primers llargmetratges, *Pídele cuentas al rey* (1999) i *Cendres del cel* (2008) s'estrenaren en sales. Jose Antonio Quirós fa referència immediatament a la modèstia de mitjans, i deixa que siguem nosaltres qui valorem el seu vertader abast i ambició. I, de seguida, observem que el trajecte que ens proposa va de dins a fora, de ser el melic urbà a l'expansió rural, d'un dolor físic molt íntim a una revelació universal. No fa falta imatges fastuoses per a hipnotitzar, ni tan sols un personatge que impressione la càmera. Fran és l'exemple perfecte de seductor que ha anat de mal en pitjor, de rufià que ha oblidat com ocultar les seues cartes, d'ésser humà egoista, irascible i, fins i tot, iracund. Motius més que suficients per a transcendir aquest punt d'ignició antropocèntric, sublimar aquesta tendència selfie que pateix gran part del cinema contemporani i acompanyar Fran enllac, lluny del soroll i l'estrés.

V.O. castellà amb subtítols en anglés.